

B.M.S COLLEGE FOR WOMEN AUTONOMOUS**BENGALURU – 560 004****SEMESTER END EXAMINATION – AUGUST/SEPTEMBER 2023****B.A. - II Semester
Samskrutam Language****Text : Simhasana Dwatrimshika, Grammar, Translation and Comprehension****(NEP Scheme 2021-22 onwards F+R)****Course Code: BA2AECSA02****QP Code: ******Duration: 2 ½ Hours****Max. Marks: 60**

Instructions: Instructions: 1) Answer in Sanskrit / Kannada / English
2) Answer Q.Nos. I, 5 & 7 in Sanskrit only

I. समीचीनम् उत्तरं लिखत । 1x10 =10

ನರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಗಿನೆ ಬರೆಯಿರಿ.

Select and write the correct answer.

1. लोकस्य किं निवारणीयम् ?

- a) दुःखम् b) दारिद्र्यम् c) अशान्तिम् d) सुखम्

2. साक्षात् विष्णोः अवतारभूतः कः ?

- a) ब्राह्मणः b) राजा c) इन्द्रः d) मन्त्री

3. दिव्यं सिंहासनं क्या निर्मितमासीत् ?

- a) चन्द्रकान्तशिलया b) सुवर्णेन c) काषेन d) पाषाणेन

4. सिंहासने कति पुत्तलिकाः आसन् ?

- a) त्रिंशत् b) एकोनत्रिंशत् c) द्वात्रिंशत् d) त्र्यस्त्रिंशत्

5. वणिजः पुत्रः कः ?

- a) भद्रसेनः b) धनदः c) पुरन्दरः d) महासत्वः

6. महति होमकुण्डे कः हवनं करोति ?

- a) राजा b) ऋषिः c) ब्राह्मणः d) वणिक्

7. दुर्जनानां का निष्फला ?

- a) मतिः b) शान्तिः c) मैत्री d) प्रीतिः

8. क एको गुणः श्लाघ्यः ?

- a) त्यागः b) स्वार्थः c) लोभः d) शान्तः

9. आपदर्थे किं रक्षेत् ?

- a) गुणम् b) स्नेहम् c) धनम् d) मैत्रीम्

10. तस्कराणां का निष्फला ?

- a) युक्तिः b) मुक्तिः c) शक्तिः d) भक्तिः

II. द्वयोः प्रबन्धं लिखत ।

2x8 =16

एठंडन्नू कुरितु ठेन्नू छंडल्लै छंभ०ङ बरेयीरि.

Write an essay on any Two of the following in English

अ) कथा साहित्यस्य प्रसिद्धकथाग्रन्थान् अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत ।

ठंडासाहैछृद छूसिद्धैठंडागृ०ङगंजन्नू कुरितु छंभ०ङवेन्नू बरेयीरि.

Write an essay on famous fable texts.

आ) विक्रमेण स्वदेहाहुतिदानकथां कथयत ।

वीक्रमादित्यैन दैक्षदानद ठंडेयन्नू बरेयीरि.

Write a story on Vikramaditya's sacrifice.

इ) पुत्तलिकानां शापमोचनं कथयत ।

गौ०ङंज शापवीक्षेचनेय ठंडेयन्नू बरेयीरि.

Narrate the story of redemption of the curse of the puppets.

III. एकस्य गद्यस्य अनुवादं कृत्वा विवृणुत ।

1x5 =5

यावृदादर० १०द्य गद्यवेन्नू अनुवादिनै वीक्षितै.

Translate any One prose and explain.

१. ततो राजा स्वमनसि विचारयति - यदा अयं ब्राह्मणो मञ्चमारोहति, तदाऽस्य चेतसि दातव्यं भोक्तव्यं इति बुद्धिरुत्पद्यते, यदा अवतरति, तदा दीनबुद्धिर्भवति, तदहं मञ्चमारुह्य पश्यामि इति मञ्चमारुरोह। भोजराजस्य चेतसि तदा वासना एवमभूत् - विश्वस्यार्तिः परिहरणीया, सर्वस्य लोकस्यापि दारिद्र्यं सम्यक् निवारणियं, दुष्टा दण्डनीया, सज्जनाः पालनीयाः ।

२. ततो राजा ब्राह्मणं धनधान्यादिना परितोष्य तत् क्षेत्रं गृहीत्वा मञ्चकाधः खानयितुं प्रारम्भमकार्षीत् पुरुषप्रमाणे गर्ते जाते शिलैका सुमनोहरा अवलोकिता । तदधः चन्द्रकान्तशिलाविनिर्मितं, नानारत्नखचितं, द्वात्रिंशत्पुत्तलिकाभिर्युक्तम् अतिरमणीयं दिव्यमेकं सिंहासनमपश्यत् ।

IV. ससन्दर्भं विवृणुत (त्रीण्येव) । न०द्भैन्हैत वीक्षितै. (म्ह०रेन्नू व्हा॑तु)

3x3 =9

Explain any Three of the following with reference to context

१. राजा हि साक्षात् कल्पवृक्षः ।

२. भोः मन्त्रिन् ! किमर्थमेतत् सिंहासनं नोच्चलति ?
 ३. यदि मम प्रसन्ना जातासि, तर्हि अस्य ब्राह्मणस्य मनोरथान् पूर्य ।
 ४. सर्वे गुणाः काञ्चनमाश्रयन्ति ।
 ५. जपसरणिमुलुष्ट्वा हवनम् अयं करोति ।

V. a) सन्धिं विभज्य सन्धिनाम् लिखत । (पञ्चानामेव) 1x5=5

ಸಂಧಿಬಿಡಿನೆ ಸಂಧಿಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (ಇದು ಮಾತ್ರ)

Split and name the Sandhis. (Five only)

१. प्रदेयेति	२. करोषीति	३. विकमोऽपि	४. मासैकः
५. इत्युक्तः	६. विष्णवे	७. यज्ञोपयोगीनि	८. पितॄणम्

b) संस्कृतवाक्येषु योजयत (पञ्चानामेव) । 1x5 =5

ಸಂಸ್ಕೃತವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ. (ಬದು ಮಾತ್ರ)

Use the following in Sanskrit sentences. (Five only)

१. पृथक्	२. स्वस्ति	३. अन्तरेण	४. परितः
५. विना	६. नाना	७. प्रति	८. घिक्

VI. अधोलिखितमनुच्छेदं कन्नडभाषया आङ्गभाषया वा अनुवदत्। 1x5=5

କନ୍ଦୁଡ଼ିଭାଙ୍ଗ ଅନୁଵାଦିସି. Translate into English.

दीपावली महोत्सवः दिनत्रयं यावत् आर्चर्यते । अत्र चतुर्दशी दुष्टशक्तेः नाशं सूचयति । अमावास्यायां लक्ष्मीपूजा प्रचलति। प्रतिपदि दिने वामनरूपिणा विष्णुना प्राप्तानुग्रहः बली पूज्यते। अस्मिन् अवसरे सर्वेषां जीवने अन्यकारः नश्यतु, प्रकाशः प्रसरतु इत्याशया सर्वत्र दीपानाम् मालाः प्रज्ञाल्प्यन्ते ।

VII. अघोलिखितमनुच्छेदं पठिला प्रश्नानामृतराणि संस्कृतभाष्या लिखत । 1x5=5

देवशर्मा नाम विद्वान् आसीत् । तस्य पुत्रः मल्लिनाथः । आबाल्यात् सः विद्यायां निरासक्तः
आसीत् । यौवने तस्य विवाहोऽभवत् । तस्य शशुरगृहे सर्वे तं परिहसितवन्तः । सः तस्य अपराधं
ज्ञात्वा काशीं गत्वा तत्र विद्याभ्यासं कृतवान् । सः यत्केन पण्डितः अभवत् । कालिदासस्य कृतीनाम्
व्याख्यानमपि लिखितवान् । विद्वांसः तम् अद्यापि गौरवादरेण स्मरन्ति ।

प्रश्नाः -

१. देवशर्मणः पुत्रः कः ? २. मल्लिनाथस्य विवाहः कदाभवत् ?
 ३. सः विद्यां प्राप्तुं कुत्र गतवान् ? ४. सः कस्य ग्रन्थानां व्याख्यानं लिखितवान् ?
 ५. के अद्यापि मल्लिनाथं स्मरन्ति ?

